



KONTAKTORGAAN VAN DE VERENIGING VOOR USA EN CANADA FILATELIE

Redactie: A. van Herk Tel. 030.881741
Livingstonelaan 193 - 3526 HD Utrecht
Maart 1986 Nummer 28

ONZE BOEKERIJ: ONZE RIJKDOM

Op de laatstgehouden Algemene Vergadering vernamen wij van onze voorzitter, sprekend in zijn kwaliteit van boekerijbeheerder, dat het goed gaat met ons boekenbezit. Het aanvullingsblad op de Boekerijlijst, dat U tegelijk met deze Usca Post ontvangt, bewijst dat ook: er staan heel wat nieuwe aanwinsten op. Maar dat is nog niet alles. Ook het aantal uitleningen stijgt voortdurend, vooral sinds het bestand aan Nederlands-talige werken gestadig groeit. Zo waren van de 64 vorig jaar uitgeleende boeken er 24 in het Nederlands. Dat betekent, dat Nederlandse boeken, die 5% van ons bezit uitmaken, zorgden voor 40% van de uitleningen.

Natuurlijk is dat niet zo verwonderlijk. Het is al moeilijk genoeg om aan boeken te komen, die onze verzamelgebieden behandelen en die zijn dan meestal alleen toegankelijk voor clubgenoten, die de Engelse taal voldoende machtig zijn om er naar waarde van te genieten. Hoeveel plezieriger is het dan wel

om boeken in onze eigen taal bij de hand te hebben.

Onlangs kwam er weer zo een gereed: "Klassieke Postzegels van de USA 1845-1869" van de hand van Dr. Carroll Chase. Ook weer zo'n klassieker, die eenvoudig nergens meer op de kop te tikken is. Voor de vertaling zorgde clubgenoot F. P. Koens, die daarvoor een hartelijk applaus verdient.

Al wordt het verzamelen van deze klassieke "Amerikanen" financieel helaas steeds moeilijker, het plezier om erover te lezen hoeft daarom niet minder te zijn. Het is al zo vaak gezegd, maar het kan niet vaak genoeg worden herhaald: filatelie begint waar de catalogus ophoudt. En dan wordt het pas echt boeiend. Verrijk Uw kennis over Uw verzamelgebied en U zult er veel en veel meer genoeg aan beleven.

Voor de "zware kost" van de klassieke zegels is het boekje van de grote expert Chase (de vertaling telt 96 blz) een goede binnenkomer. De belangrijkste en aardigste wetenswaardigheden zijn erin bijeengebracht, zonder dat de schrijver zich verliest in hogeschoolkennis. Van harte aanbevolen, evenals trouwens de andere mooie werken, die we in onze Boekerijlijst hebben staan!

We zijn doende de meest waardevolle boeken successievelijk te fotocopiëren, als veiligheidsmaatregel voor het geval dat ze onverhoopt verloren zouden gaan of beschadigd zouden worden. Mocht U in de gelegenheid zijn voor het fotocopiëren van een of meer boeken te kunnen zorgen, dan graag een seintje aan de redactie. Ook vertalers blijven van harte welkom!

De Boekerijcommissie heeft een verlanglijst opgesteld van werken, die wij niet in ons bezit hebben, maar die eigenlijk niet mogen ontbreken. Zodra de financiën dat toelaten zullen die worden aangeschaft.

AFSTEMPELINGEN TEN TIJDE VAN DE
FRANKLIN-WASHINGTON UITGIFTE 1908-1922

Lezing door de heer L. J. Smit
op de bijeenkomst van 11 januari 1986

Met deze lezing werd ons een inzicht gegeven in de stempels, die gebruikt werden in de looptijd van de Franklin-Washingtons. Wanneer men zich gespecialiseerd heeft op een bepaalde serie of periode komt er onvermijdelijk een moment, waarop men zich afvraagt hoe de afstempelingen, waarvan men op de zegels gewoonlijk slechts een gedeelte ziet, er in hun totaliteit wel zouden uitzien. Gewoonlijk heeft de afstempeling een groter oppervlak dan de zegel, hoewel hierop uitzonderingen zijn. Men denke aan kurk- of fancy stempels, of aan de pen- en veegvernietigingen, waarvan de laatste veelal met de vinger werd aangebracht. Ook sommige "Paquebot" stempels zijn zo klein, dat zij, als ze diagonaal zijn aangebracht, in hun geheel op de zegel passen. Deze feiten kunnen dan aanleiding zijn om brieven en briefstukjes te gaan verzamelen. Zo is het spreker tenminste vergaan. De verscheidenheid aan stempels is natuurlijk enorm en ze zijn ook niet allemaal in boekjes te vinden, ofschoon bepaalde categorieën, zoals bijvoorbeeld de scheepsstempels, wel gecatalogiseerd zijn. Een ander interessant aspect van het verzamelen van brieven is, dat men ook te maken krijgt met bijkomende zaken van de verzending, zoals aantekenen, wijze van verzending, censuur, te lage frankering, enz. Om een indruk te geven van wat men zoal aan stempels kan tegenkomen, toonde spreker een dertigtal dia's van stukken uit zijn eigen verzameling en uit die van clubgenoot F.

v.d. Brink. Daarmee illustreerde hij, dat er zo'n 22 soorten stempels te onderscheiden zijn:

1. Rond (ø 19 à 35 mm) met golvende lijnen
2. idem, met rechte, horizontale lijnen
3. idem, met rechte, verticale lijnen
4. idem, met rechte, diagonale lijnen
5. idem, met horizontale balken
6. idem, met verticale balken
7. idem, met 13 sterren vlag
8. idem, met allerlei slogans
9. idem, met gridiron, al dan niet voorzien van letters of cijfers
10. idem, met gridiron RPO of RMS
11. idem, met stationsnaam
12. Plaatsnaam, open
13. idem, in kastje: z.g. box killers
14. idem, kast-rolstempels
15. Ovaal
16. Parcel Post (vaak paars)
17. Registered. (vaak paars)
18. Paquebot
19. Ships ("Posted on the high seas")
20. Kurk of Fancy
21. Veeg of Pen
22. "T" (Tax), al dan niet in kastje.

DE POSTZEGELS VAN PRINCE EDWARD ISLAND
door G. G. Cohen

In 1969 gaf Canada een 6c postzegel uit ter gelegenheid van het feit, dat Charlottetown 200 jaar hoofdstad was van de Provincie Prince Edward Island. Het is over de postzegels van deze kleinste der Canadese provincies dat dit artikel gaat. Het zijn er maar weinig: Scott en ook de Canada Specialized Catalogue komen maar tot nummer 16; Stanley Gibbons, met een andere indeling, tot nummer 47. In dit artikel zal de numme-

ring van Scott worden aangehouden. Hoewel de duurste zegel van P.E.I. (nº 2) in de catalogi staat opgenomen voor \$ 850 (niet te geef dus!), zou men dit gebied toch nog wel "compleet" kunnen krijgen, stel dat men daarnaar zou streven.

P.E.I. is niet alleen de kleinste, maar ook de minst volkrijke van de 12 Canadese provincies en territories. Met zijn ca. 100.000 inwoners ligt het in de baai van de Saint-Lawrence rivier ten oosten en noorden van resp. Nieuw Brunswijk en Nova Scotia. Het is van het vasteland gescheiden door een zeestraat, die hier en daar slechts 15 km breed is. Men spreekt er Engels en Frans. Oorspronkelijk gekoloniseerd door Franse vissers en boeren heette het eiland vroeger Isle Saint-Jean. In 1799 kwam het in Engelse handen en werd het genoemd naar Prins Edward, Hertog van Kent, de vader van de latere Koningin Victoria.

Slechts gedurende 12 jaar heeft de Britse kolonie P.E.I. zijn eigen postzegels uitgegeven: op 1 januari 1861 verschenen de eerste zegels en op 1 juli 1873 werden de laatste ingetrokken, omdat op die datum P.E.I. zich aansloot bij de Confederatie van het Dominion Canada.

Daarna werden er de postzegels van Canada gebruikt. Aangezien in de vorige eeuw alle oude archieven van de postadministratie van P.E.I. door brand zijn verwoest, is onze kennis van de postgeschiedenis zeer incompleet. P.E.I. gaf zegels uit, die alle de beeldenaar van Koningin Victoria dragen en waarvan boze tongen beweren, dat ze tot de lelijkste behoren van alle Britse koloniën. Ze munten inderdaad uit door fantasieloosheid en saaiheid, maar voor de rechtgeaarde filatelist is het een bron van vreugde, dat ze allemaal - op één na - zijn vervaardigd door de firma Charles Whiting in Londen.

Deze firma heeft namelijk een zeer onregelmatig product afgeleverd en ons een veelheid van plaatafwijkingen, drukonregelmatigheden enz. enz. nagelaten. En dat niet alleen: ze gebruikte verschillende soorten papier en diverse tandingapparaten voor één en dezelfde emissie, waardoor dit kleine verzamelgebied toch nog heel interessant wordt. Een uitzondering daarbij is zegel Scott n^o 10, die zeer gaafgedrukt is bij de British American Bank Note Company, Montreal en Ottawa, en die maar één variëteit heeft: geelbruin naast diepbruin.

Hoewel de eofilatelie van P.E.I. uiteraard ook zeer belangwekkend - maar moeilijk te vinden - is, zullen we het daarover nu niet hebben.

Op 1 januari 1861 kwamen op het eiland dus de eerste drie zegels in omloop. De waarde was in pennies aangegeven: 2d rose, 3d blauw en 6d groen. De zegels waren erg ongelukkig getand: lijntanding 9 x 9 met zeer kleine gaten, waardoor het van elkaar scheuren van de zegels moeilijk ging. Geheel gave zegels met volledig gave tanding zijn er dan ook niet veel.

Het papier was van slechte kwaliteit: een soort beter krantepapier; de gom is erg ongelijk aangebracht en vertoont heel dikwijls barsten en vlekken. Er zijn nogal wat kleurvariëaties, zoals rose, lichtrose, mat rose en rosekarmijn; blauw en lichtblauw; groen en geelgroen. Al spoedig miste men een 1d en een 1½d waarde, waarop de Posterijen officieel toestemming gaven om de 2d en de 3d gehalveerd te gebruiken. Juiste aantallen van de zegels zijn niet bekend, maar worden geschat als volgt: 2d 150.000, 3d 40.000, 6d 60.000. De 2d werd gedrukt in vellen van 60 (10 x 6), de 3d en de 6d in velletjes van 30 (6 x 5).

In 1862 verschenen als aanvulling op de 1e

emissie de 1d geeloranje en de 9d lila. De tanding van deze zegels was gewijzigd in lijntanding 11 en het - geelachtige - papier was van een wat betere kwaliteit.

Tussen 1863 en 1870 verschenen er aanvullingen en nieuwe drukken, alle met de tanding 11-12. Deze tanding was echter zo slecht uitgevoerd, dat we in één en dezelfde zegel soms zowel 11, 11½ als 12 aantreffen, sterker nog: aan één verticale zijde kan de tanding bovenaan 11½ en onderaan 12 zijn. Als nieuwe waarde werd uitgegeven de 4d, zwart. Op de 9d zien we als waarde-aanduiding: Nine pence currency equal to six pence stg. Dit betekende het volgende: de zegel van 9d was speciaal uitgegeven voor het frankeren van brieven naar Engeland; hiervoor moest betaald worden 9 pence in plaatselijke P.E.I.-munt of 6 pence in Engels geld (sterling). Een dergelijke aanduiding komt o.a. ook voor op P.E.I. 10 en op Canada 7 en 9 Scott.

In 1870 verscheen plotseling een geheel anders uitziende zegel (Scott 10), gedrukt bij de British American Bank Note Co. Montreal en Ottawa. Het is schrijver dezes niet bekend waarom de Posterijen van P.E.I. deze ene zegel in Canada hebben laten drukken. Wellicht had men een acuut tekort aan zegels met die waarde (toen te betalen voor ½ ounce brieven naar Engeland) en kon men in Ottawa sneller bediend worden dan van Londen uit. Deze zegel lijkt overigens als twee druppels water op de zegels n^o 7, 8 en 9 van 1863 van New Brunswick. Echt gebruikte exemplaren zijn vrij schaars; ze werden gedrukt in vellen van 60 (10 x 6), en wel ongeveer 60.000 stuks.

Wederom bij Charles Whiting in Londen verscheen tenslotte de laatste serie postzegels van P.E.I., ditmaal met de waarde aangeduid in cents. Deze zegels kwamen aan de

loketten op 4 januari 1872, gedrukt in vel-
len van 100 (10 x 10). De tanding was hier
zeer gevarieerd: 11-12½; 12 x 12; 12½-13,
zowel met kleine als met grote gaten. De
waarden waren 1c oranje, 2c blauw, 3c rose,
4c groen, 6c zwart en 12c lila. De gom is
weer van slechte kwaliteit, ongelijk aan-
gebracht en variërend van wit-achtig tot
bruin.

Van alle zegels zijn echt gelopen, goed ge-
stempelde brieven moeilijk tot zeer moeilijk
te krijgen. Van P.E.I. n^o 1 bestaan door-
stoken i.p.v. getande exemplaren. Het pa-
pier van de zegels van P.E.I. is altijd
zonder watermerk.

Bij het intrekken van de zegels op 1 juli
1873 waren er nog grote aantallen ongebruik-
te zegels in voorraad. Deze werden enige
jaren later alle via de handel verkocht.

Een hoeveelheid "drukkersuitschot" werd la-
ter als ongetand of als verticaal ongetand
op de markt gebracht.

In 1962 verscheen een aantal herdrukken van
de 6c op dun karton en in diverse kleuren,
gedrukt van de originele plaat. Deze plaat
bevindt zich nu echter in het Museum van de
Royal Philatelic Society in Londen.

Proeven zijn bekend in zwart. Er bestaan
goede en slechte vervalsingen van onder meer
de 4c groen en de 12c lila en tevens ver-
valste tanding 9 en vervalste enveloppen.
Men late zich daardoor echter niet afschrik-
ken: Prince Edward Island is een zeer aan-
trekkelijk en niet te duur verzamelgebied.

~~~~~  
FATA MORGANA: DE SCOTT 2 VAN DE U.S.A.  
~~~~~

Droomt U ook wel eens van de zwarte Xc Was-
hington van 1847? Geen wonder: die tweede
federale zegel van de USA heeft altijd al

tot de verbeelding van de filatelisten ge-
sproken en als er weer eens een 'nieuwe'
werd ontdekt kwam dat altijd in de krant.
Een van de grootste vondsten was de 'Ludlow
Beebee' correspondentie, die C. H. Bandholtz
in 1923 ontdekte in Philadelphia. Op de en-
veloppen zaten 400 à 500 10 cent zegels van
1847, waaronder 9 strips van 3 en 1 van 4.
De firma Ludlow-Beebee was destijds geves-
tigd in New York en vele van de gevonden
zakenbrieven hadden expresstempels. De be-
roemde B. K. Miller kreeg er 105 van in zijn
verzameling. Die collectie is later afge-
staan aan de Openbare Bibliotheek van New
York, waar zij nu te bewonderen is.

Bandholtz bleek een ontdekker te zijn met
een fijne neus. In september 1927 bracht hij
in Portland, Maine, de grootste twee stuk-
ken van de Xc zegel boven water: een blok
van 14, posities 1-10 en 11-14L, en een
strip van 10, die samen op een pakket had-
den gezeten van Cleveland naar Providence.
Die twee stukken werden verkocht aan George
F. Tyler en vervolgens aan Frank R. Sweet
uit Attleboro, MA. Lester Brookman wist te
vertellen, dat die er het hoogste bedrag
voor betaalde, dat ooit voor een USA-stuk
was neergeteld. In 1960 werden ze geveild bij
Harmer-New York en toen haalden ze \$ 12.000.

In 1972 deed de belastingconsulent Harry
Mark de vondst van zijn leven in Indianapo-
lis. In een oud wetboek vond hij een brief
met een horizontaal paar erop, afgestempeld
in New York op 2 juli. Uit de ingesloten
brief bleek, dat dat 2 juli 1847 was geweest
en dat is de vroegste afstempeling die ooit
is gevonden. De zegels zijn van de posities
61 en 62L. Het porto voor de zware brief was
30c geweest, maar de ontbrekende 10c waren
in Indianapolis geïnd van de ontvanger.
Het 'record vroegste datum' stond voordien

op naam van een brief, die op 9 juli 1847 was verzonden van New York naar Galena, IL. Een van de beroemdste verzamelingen was die van het parlamentslid Ernest R. Ackerman uit New Jersey. Die bevatte circa 400 exemplaren, naast 1200 van de 5c uit 1847. Toen deze in 1931 via Elliott Perry werd verkocht, was het glansstuk een volledige reconstructie van de twee vellen van 100 van de 10c 1847, die door hem waren 'geplaat'. Dit was een van de mooiste prestaties, die ooit in de filatelie zijn geleverd en het is wel interessant om te horen hoe die werd verricht.

Elliott Perry, die een grote inbreng had gehad bij het opbouwen van de Ackerman collectie, moest daaruit in 1923 een keus maken voor de grote Internationale Tentoonstelling in Londen. Op zijn reis daarheen, per oceaanstomer, vulde hij zijn tijd met het sorteren en ziften van het materiaal en toen kwam hij op de gedachte dat de Xc misschien wel te platen zou zijn. Hij vond bij de zegels een brugpaar, met een complete zegel van de positie 1R en een fragment van de 10L. En aangezien hem bekend was dat er een horizontale strip van zes bestond, wist hij toen zeker, dat de drukplaat had bestaan uit twee 'panes' van 100, in de rangschikking 10 x 10. Nog vóór hij in Engeland aankwam had hij al 125 variëteiten gevonden en van 50 daarvan kon hij ook de positie bepalen aan de hand van paren en grotere stukken. Teruggekeerd in de USA zocht hij hulp bij andere verzamelaars en al gauw beschikte hij over zoveel stukken, dat hij de specifieke kenmerken van alle 200 posities kon beschrijven. Daarbij werd hij vooral geholpen door zijn studie van de positiestippen. Dat zijn de stipjes, die op het metaal van de drukplaat worden gezet om te zorgen dat de zegelbeelden er op de juiste plaats wor-

den ingewalst met de 'transfer roll'. Zij zijn bij de Xc meestal te vinden in het ornament met de drie blaadjes, midden aan de linkerkant van de zegel. Hij ontdekte daarbij tevens, dat hier en daar 'bijsnijdingen' hadden plaatsgehad nog vóór er van de plaat was gedrukt, vooral in de randlijnen. Perry's reconstructie werd in 1924-1926 gepubliceerd in 'The Collectors Club Philatelist', compleet met afbeeldingen van alle 200 posities.

Een andere belangrijke verzameling was die van Henry C. Gibson, een zakenman uit Philadelphia. Die bevatte een flink aantal klassieke 'covers', waaronder één met een horizontale strip van 6 Xc-zegels van 1847, gestempeld met helderrode rondstempels met een '5' erin. Die was in september 1848 uit Philadelphia verzonden aan de Amerikaanse ambassadeur in Parijs. Philip H. Ward, een groot verzamelaar en publicist, kocht de Gibson-collectie in 1944. De bedoelde envelop deed toen \$ 4000. Er was verder een brief bij met één 5c en een horizontale strip van 3 Xc-zegels, die in november 1848 naar België was gestuurd.

In 1950 veilde H.R. Harmer de collectie van William L. Moody, waarin 114 kavels met zegels van 1847. Daar waren 4 'bisects' bij, gehalveerde zegels van Xc en ook de unieke envelop met een Xc van Galveston, TX, met het handstempel 'Way 11 cents'.

Toen Harmer-Londen in 1955 de verzameling van Sir Nicholas Waterhouse veilde waren daar 47 kavels bij met zegels van 1847, o.a. een ongebruikte verticale strip van 3. En verder één van de misschien 12 enveloppen die er bestaan met een 5c én een Xc 1847.

In 1958 kwam bij Robert A. Siegel de verzameling US-brieven van Emmerson C. Krug on-

der de hamer. Daarbij waren er 24 met zegels van 1847 naar het buitenland.

Begin 1986 kocht een verzamelaar uit Nederland, die onbekend wenst te blijven, al die heerlijke stukken en die verzamelaar was ik..... En ik was er zo blij mee, dat ik van mijn eigen vreugdekreten wakker werd, nog vóór ik ze allemaal had bekeken.....

X-MAS 1898

Iedere Canada-verzamelaar kent de Canadese landkaartzegel met het opschrift X-MAS 1898. Collega Cohen schreef daarover in Usca Post 21 op blz 456 een heel artikel. Over deze zegel wordt een verhaal verteld, dat misschien verzonnen is, maar te aardig om niet eens te herhalen.

Toen tot de uitgifte van die zegel werd besloten, zat Koningin Victoria al 61 jaar op de Britse troon. Men zegt, dat zij jaloers begon te worden op haar zoon, die haar als Edward VII zou opvolgen.

Het ontwerp voor de zegel werd haar voorgelegd. Zij hechtte er haar goedkeuring aan en vroeg wanneer de zegel zou verschijnen. Prins Edward was op 9 november jarig en aanzien de zegel bedoeld was voor de Kerstpost antwoordde de functionaris: "Op de verjaardag van de Prins." De Koningin richtte zich in haar volle lengte op en vroeg ijzig: "Welke Prins, als ik vragen mag?"

De zegsman beseftte, dat hij iets heel verkeerd had gezegd, doch hij redde zich er meesterlijk uit: "Van de Vredesprins uiteraard, Mevrouw." De Koningin was gerustgesteld. De zegel werd niet op 9 november verkrijgbaar gesteld, doch opgehouden tot 7 december!

POSTALE GESCHIEDENIS VAN NOORD AMERIKA Nederlandse en andere 17e eeuwse brieven door A.J. van Hulst (II)

Er was ook Indiaanse en militaire koerierspost. De militairen gingen dikwijls met de boot en Indiaanse koeriers waren wel eens bang om naar Manhattan te gaan.

Ene A. Lourissen was gevangene van Indianen in het Esopusgebied en schreef naar N.A. op 3.10.1659. Op deze brief stond de aantekening "Ontvangen 12.10.1659 voor 12 uur daar de Indiaan zei dat hij negen nachten onderweg was."

(N.Y.S. Col. Doc., Found in Europe, Deel 15)

30.10.1659 / 2.6.1660

"De Boete van 100 Carolusguldens".

Opnieuw klagen de H.M.H. over het transatlantische postvervoer. "Er is ontdekt," aldus hun missive van 30.10.1659, dat er privébrieven niet in de verzegelde bussen van N.N. en Curaçao gedaan worden, zoals door het Gouvernement is voorgeschreven en in Brazilië al lang wordt toegepast, om naar de Compagnie in Amsterdam te worden gezonden, waaronder de schippers en scheepsklerken ressorteren.

"Daarom wordt, om bovenbedoelde order te onderstrepen, verder bepaald door middel van een aanvulling in het Borgsom-Contract van schippers, die op N.N. en Curaçao varen, dat het verboden is privébrieven van en naar die plaatsen te vervoeren, op straffe van een boete van 100 Carolusguldens voor elke overtreding."

Dat zullen wel zilveren Carolusguldens à f 2.50 geweest zijn, want de gouden waren f 12 waard. Hoe dan ook, het was voor die tijd een kapitale boete.

Op 25.6.1660 antwoordt Stuyvesant aan de H.M.H.: "Uw aanwijzingen betreffende het verzenden van brieven is bekendgemaakt en wij hebben hiervoor een bus of een kist geplaatst in het Secretariaat. De daarin gedeponeerde brieven zullen, tezamen met de brieven van onszelf, aan U gezonden worden zoals U dat wenst....."

Omdat er voor Rivierpost al een sluitende regeling was, had men daar in N.A. ook beter greep op.

C.H. schrijft, dat daarmee in 1860 de Secretaris, Cornelius van Reyven, N.A.'s eerste postmaster werd. Hij bleef dat geruime tijd. Hoe het vóór 1660 toeging is onduidelijk. Van Reyven hield deze post tot april 1665, dus ook nog een paar maanden onder het Engelse bewind.

(N.Y.S. Col.Doc., Deel 14, blz 379 en 446)

8.8.1662.....Midwout.....L.I. Brief A.B. vermeldt deze brief naar Amsterdam, die per schipper N. Bestevaerder (Moge God hem naar een behouden haven leiden) werd verzonden. Dit is een van de nog bestaande via N.A. verzonden brieven, die aan de voorschriften van eind 1659/1660 onderworpen waren.

Het dorp Midwout leeft nog voort in de wijk "Flatbush (Vlacke Bos) and Midwood", postcode 11230.

(N.B.Th.S.)

26.7.1674.....Nieuw Orange Brief In augustus 1673, toen New York ongeveer negen jaar onder Engels beheer stond, sloeg een Nederlandse vloot onder Cornelis Evertsen de Jongere en Binckes nog eens toe en doopte de stad om in Nieuw Orange. Maar eind 1674 namen de Britten, op basis van een verdrag, het bewind weer over.

In verband met de nog aanwezige Britse dreiging werd in december 1673 een Besluit van

kracht, dat korrespondentie met het volk van Nieuw Engeland verbood. Ook hier waren de straffen niet mals: 100 gulden boete, zowel voor de overbrenger als voor de geadresseerde.

Uit deze korte periode noemt A.B. een interessante brief van 26.7.1674 van Nieuw Orange, N.N. naar Amsterdam, geschreven door predikant W. van Nieuwenhuizen, die melding maakte van vreedzame relaties tussen de stad en het Britse Koninkrijk, maar toch al iets liet doorschemeren van komende zorgen en veranderingen.

(N.B.Th.S.)

15.9.1630.....Michaelius.....Koerierpost Deze brief is in het Latijn geschreven en ook aan Johannes Foreest gericht. De zorg voor deze brief was toevertrouwd aan een van de ontevreden Raadslieden der Kolonie. Deze brief is in zijn algemene toon en politieke klachten nog bitterder dan de twee vorige.

Opgemerkt wordt dat de W.I.C., vergeleken met de V.O.C., bijna altijd een noodlijdend instituut is geweest. Bevervellen en slaven waren de meest winstgevende "artikelen", maar vrij veel slaven stierven tijdens het zeetransport, schepen leden schipbreuk, andere handel werd een sof en er was altijd gebrek aan voldoende en bekwame mensen.

Kundige mannen als De Rasière en schipperkoopman-kolonist David de Vries gaven er de brui aan en verlieten N.N. Zij die bleven, waren min of meer korrupt en laptten veelal de regels aan hun laarzen.

Michaelius vertrok in 1633 en ging terug naar Holland, waar hij in verband met over hem geuite klachten te horen kreeg dat men van zijn diensten geen gebruik meer zou maken.

(Dr. Eckhof, Nederland?)

1633-1637....Rensselaer...Compagnie/Kapitein. Kilian van Rensselaer, de bekendste patroon en een der H.M.H., die zelf nooit in N.N. is geweest, kreeg in Holland brieven uit N.A. middels schepen in 1633. Later ontving hij brieven via Nieuw Engeland. Er is een brief van hem aan Van Twiller in Fort Oranje, verzonden met de koopvaarder "D'Eendragt". Verder zijn er brieven van mei 1635 en september 1637. De handel tussen de koloniën was zo levendig, dat wanneer van de ene kolonie een schip uitvoer, het ook brieven en bestuurders van andere koloniën aan boord had. Maar, zo schrijft C.H., ondanks al die brieven is er tot nu toe (1973) niets gevonden dat wijst op een formele postale verzending tussen de koloniën onderling vóór de tijd van de "Lovelace Post" van 1673. ("Van Rensselaer Letterbook Memorial")

6/7.1.1642.....Kieft en Van Hill.....Compagnie Door C.H. werd uitgezocht dat in het Memorandum van de Raad van XIX dd. 3.3.1642 een pakje brieven werd vermeld, waaronder één van Goeverneur Kieft van N.N. dd. 7.1.1642, reisduur ongeveer 55dagen. Tevens is er een brief van John van Hill, N.N., van 6.1.1642. Deze laatste bevindt zich in het Koninklijk Archief Den Haag. Herhaaldelijk spreken A.B. en C.H. de verwachting uit, dat er nog meer brieven te voorschijn zullen komen, bijvoorbeeld uit particuliere verzamelingen. Maar de W.I.C., die niet altijd gezegend was met goede bestuurders, heeft in de periode van haar bestaan zorgelijke tijden gekend. Een van de gevolgen daarvan was, dat de W.I.C. eens haar archief als "oud papier" heeft verkocht. En daardoor is er ongetwijfeld veel verloren gegaan. Ik vraag mij af of dit de heren A.B. en C.H. wel bekend is.

15.8.1648.....Rensselaerswijck.....Rivierpost De post langs de Hudson Rivier werd uitsluitend vervoerd met een toenemend aantal sloepen, jachten en barken (vlieboten). Stroomopwaarts naar Beverwijck en Rensselaerswijck duurde dat 5 dagen en bij tegenwind wel 7 dagen. Er is een brief van 15.8.1648 van Rensselaerswijck naar Amsterdam van de predikant Joannes Megapolensis. Deze verzamelde veel gegevens over de omgeving van Rensselaerswijck en hij maakte een studie van de Mohawks en hun taal. Hoewel hij wel eens verschil van mening had met Stuyvesant, kreeg Megapolensis grote invloed bij hem, vooral in de moeilijke dagen van de overgave aan de Britten in 1664. (N.B.Th.S.)

12.8.1649.....Dincklage.....Compagniepost Deze brief van de Adjunkt Directeur van N. N. aan de "Hoge, Machtige en Waardige Staten-Generaal der Verenigde Nederlanden in Den Haag" is gemerkt met de ontvangstdatum 13.10.1649. Het is dus een vrij lange reis van 2 maanden geweest. Deze Dincklage werd steeds meer een tegenstrever van Stuyvesant en daarmee riskeerde hij wel eens zijn leven. (Koninklijk Archief, Den Haag)

25.9.1655.....WIC-Direktie.....Compagniepost Maar de post liep nog steeds niet op de gewenste manier, want opnieuw schreven de H. M.H. daarover. Na de vermelding van het besluitende nog steeds aanhoudende klachten gebieden de H.M.H.: "Hang deze bus aan/in het pakhuis en verzorg die op de door ons voorgeschreven wijze." Getekend: Direktie W.I.C. enz., 25.9.1655. Deze keer schijnt de instructie wel goed begrepen te zijn, want tot 1659 komen er uit Holland geen klachten meer. (N.Y.S. Col. Doc., Deel 14, blz 335).

13.6.1657.....Boetevoorschrift voor de post
In N.N. kwam een voorschrift voor de post-
behandeling uit, dat is opgenomen in de
"Wetten en Voorschriften van N.N." op blz
13: "Ten vijftigste: Niemand mag aan boord
gaan van welk schip dan ook vóór de Fiskaal
of een Officier van de Direkteur Generaal/
Bestuursraad aan boord is geweest en de
brievenpost enz. heeft ontvangen, op strafe
van f 25 boete" (toen een groot bedrag).
Verder moest de schipper of de scheepsklerk
een duidelijke lijst van de meegebrachte
brieven hebben gemaakt. Daarvoor mocht hij
een vergoeding van 3 stuivers per brief vra-
gen en ontvangen. (Een soort eo-voorloper
van Aangetekende Post).

16.9.1658.....Indiaanse koerier
"100 Gulden brief naar Canada"

Wellicht ook een primeur was, volgens C.H.,
de missie naar Canada met de plaatselijke
Indianen van Fort Oranje, die om begeleiding
hadden verzocht voor onderhandelingen met
de Fransen. Zij beriepen zich op een Hol-
landse plicht deze hulp te geven en deze
werd door de lokale overheid erkend. Er werd
100 Gulden uitgetrokken om deze missie te
vervullen. "H. Montersen werd op de 16^e de-
zer aangewezen om met de Mohawks mee te
gaan.....met een brief aan de Goeverneur
van Trois Rivières, Canada.....zij beloof-
den hem binnen 40 dagen terug te brengen."
(Albany City Record, blz 89)

23.9.1626 / 5.11.1626.....Dokument
Met het schip "Wapen van Amsterdam", dat na
een reis van 43 dagen op 5.11.1626 in Am-
sterdam arriveerde, was ook het bekendste
(mondelinge ?) bericht uit de N.N.-periode
meegekomen, namelijk: "zij hebben gekocht
het eiland Manhattan van de Wilden (India-
nen) voor de waarde van 60 Guldens; het is
11.000 morgen groot."

Hierover is geen origineel schrijven uit
Nieuw Nederland bekend.

De Amsterdamse vertegenwoordiger van de Sta-
ten Generaal bij de W.I.C., Peter J. van
Schaghen, maakte het op 5.11.1626 in zijn
vrachtrapport (waarop 7246 bevervellen en
andere huiden vermeld stonden) aan de rege-
ring in Den Haag bekend.

Deze was daarvan niet onder de indruk, zo-
als blijkt uit haar notulen van 7.11.1626.
En dát voor wat nu bekend staat als "het
grootste koopje aller tijden". Peter Minuyt
had dat na een paar dagen onderhandelen met
de Canarsie Indianen voor elkaar gekregen.
Het is dit notulenstuk, dat het feit zwart
op wit heeft bewaard.

(Algemeen Rijksarchief, Den Haag)

5.3.1633.....Journaal van David Pzn de Vries
Uit het journaal van deze bekwame schipper-
koopman blijkt, dat er nog geen verbinding
met Virginia was.

D. de Vries schrijft op 5.3.1633 vanuit het
gebied van de Zuydt Rivier:

"Hier vandaan was nog niemand naar Virginia;
zo ik de (stroom-)gevaaren der Zuydt Rivier
weet te omzeilen, ben ik de eerste van ons
land, die zich van hier waagt naar de En-
gelsen in Virginia. De afstand is een 50 km
van hier of van Kaap Hinloopen."

11.3.1633....Journaal van David Pzn de Vries
Op 11.3.1633 meldde De Vries, dat hij een
onderhoud had gehad met de Engelse Goever-
neur, die verklaarde dat er nog geen kolo-
nisten uit Virginia een bezoek aan het ge-
bied van de Zuydt Rivier hadden gebracht.
Hij had evenwel gehoord, dat wij een fort
hadden aan de Hudson Rivier en dat vorige
herfst een sloep met 7 of 8 man in die rich-
ting was gevaaren om te kijken of dat via de
Rivier te bereiken was.

1633-1634.....Briefwisseling.....Koerier
In 1633/34 is er een briefwisseling tussen
Goeverneur W. van Twiller en zijn Engelse
collega Winthrop, waarin geschreven wordt
over veelvuldige kommunikatie en handel.

1.1.1646.....Kieft en Bogardus.....Koerier
Wat volgens C.H. wel eens de eerste geposte
brief in de kolonie kan zijn geweest, is
die van Goeverneur Kieft aan dominee Bogar-
dus van 1.1.1646.

Kieft klaagde over het optreden van Bogar-
dus, die ook al met Kiefts voorganger Van
Twiller overhoophad gelegen. Mede-oorzaak:
drank. Deze en andere klachten over Bogar-
dus kunnen dus de reden zijn geweest waarom
hij na 14 jaar terugkeerde naar Europa.

9.11.1648.....Fort Beversvrede.....Koerier
C.H. schrijft over deze brief, gericht aan
Stuyvesant vanuit het Fort Beversvrede, een
kleine schans, waar zo goed mogelijk oog
gehouden werd op de Zweedse kolonie. Onge-
veer 50 jaar later was men daar bezig met
de stichting van Philadelphia.

Een vroege vorm van interkoloniale korres-
pondentie.

1652.....A. Heerman.....Koerier
A. Heerman, die wel eens de eerste kunste-
naar van N.N. werd genoemd, was de verte-
genwoordiger van de W.I.C. in het Maryland
van de jaren 1650.

Op een pikante wijze kreeg hij van Marylands
sekretaris George Baxter een brief om mee
te nemen op zijn reis naar Nieuw-Amsterdam.
Deze brief, bestemd voor de Goeverneur in
Rhode Island, werd in N.A. onderschept en
gelezen (zie passage "censuur" bij "Oorlogs-
brieven"). Uit de inhoud bleek, dat Maryland
aan Rhode Island militaire troepen aanbood.
Dit had een politieke crisis tot gevolg,
aldus C.H.

KORT AMERIKAANS

In oktober vorig jaar kwam in Texas een col-
lectie zegels van rond de eeuwwisseling bo-
ven water, die twee generaties lang het dag-
licht niet had gezien. Even likkebaarden?
Goed. Er zat een complete Columbusserie bij
op brieven met cachet en tentoonstellings-
stempel. Die set wordt alleen al geschat op
ruim een half miljoen "bucks". Verder was
er een heel vel Columbus zegels van 30c en
plaatblokken van vele andere waarden uit
die serie. Het was de collectie van Virgil
Brand, een biermagnaat uit Chicago, die in
1926 overleed. Zijn erfgenamen bewaarden
die, tot de laatste eigenaresse op 92 jarige
leeftijd stierf. Een nichtje heeft de zegels
nu via een veiling teruggebracht in de fi-
latelie.

Over vondsten gesproken: er is een partij
van 146 brieven opgedoken met "Fancy can-
cellations" van Waterbury uit het tijdvak
1869-1883. In die tijd vervaardigde de be-
roemde postmaster van Waterbury, Connecti-
cut, John W. Hill, (die de "Whittling Yan-
kee" werd genoemd: de houtsnijdende Yankee)
ruim 300 verschillende "killers", die thans
zeer beroemd, gezocht en vaak kostbaar zijn.
Er zijn 3 brieven bij met zijn beroemdste
stempel, de "running chicken", waarvan er
nu 6 bekend zijn. Verder waren er 2 "button-
less shoes" (schoenen zonder knopen), zodat
het wereldtotaal daarvan nu 5 bedraagt, en
verder eikels, chrysanten, vijzels met stam-
per, pompoenen, doodskoppen met gekruiste
knekels, harten met een pijl erdoor en bij-
tjes. Stuk voor stuk beroemdheden. Maar ook
een tot nu toe onbekend Maltezer Kruis, met
een stempel van 17 september 1875.

In "Linn's Stamp News" deed de plaatnummer-redacteur het voorstel, om in de catalogi voortaan de PNC's, de plate number coils, een hulpnummer te geven. Als motief voert hij aan, dat wel voor minder belangrijke variëteiten hulpnummers, soms zelfs hoofdnummers zijn toegekend. Bovendien kan de waarde van de plaatnummers verschillen. Hij geeft in overweging achter het hoofdnummer het plaatnummer te vermelden. Voorbeeld: de 18c uit de Transportation serie heet Scott n° 1907. De plaatnummers lopen tot dusver tot 18. Noem de zegels met een plaatnummer dan 1907.01 t/m 1907.18. Lijkt ons een gedurfd idee. Misschien geven de nieuwe uitgevers van Scott er wel gevolg aan.

Die uitgevers weten trouwens goed de trom te roeren. Voor het eerst sinds 1977 wordt de Scott U.S. Specialized gebonden in kunstleer uitgegeven, op beperkte schaal. De uitgave is niet los verkrijgbaar: alleen in de complete set van vijf wereld-catalogi voor \$149.95. Ze worden genummerd en het eerste deel wordt gesigneerd door uitgever Charles M. Pritchett zelf. Nummer 1 was een cadeau voor Postmaster General Paul N. Carlin.

Post uit Hollywood wordt afgestempeld in Los Angeles. Alleen wie op het bijkantoor Wilcox Avenue in de rij gaat staan, kan een handstempel op zijn brief krijgen "Los Angeles CA - Hollywood Sta." De acteur Dennis Williams ijvert nu voor een eigen stempel voor Hollywood: "de mensen zien Hollywood niet als een deel van L.A.". De filmwereld staat achter hem, maar de USPS niet, want die vindt het te duur. In 10 jaar steeg het aantal in de USA behandelde poststukken van 90 tot 135 miljard. "Daar kunnen wij geen kleine zelfstandige kantoren bij gebruiken", aldus de USPS.

De UPSS, United Postal Stationery Society, heeft een catalogus van 62 blz, dus eerder een handboek, uitgegeven over "The Postal Stationery of the Canal Zone". Te bestellen bij het UPSS Central Office, Box 48, Redlands, CA 92373. Prijs: losbladig of ingenaaid \$10, gebonden \$16, + verzendkosten.

Er is ook een nieuwe prijslijst van FDC's van de Canal Zone, die op alle postkantoren zijn uitgegeven, b.v. in de jaren 1940. Inlichtingen bij "Perforated Platinum", Box 786, Kalamazoo, MI 49005.

De "traditionele" Kerstzegel 1985, die met Madonna met Kind, is op twee verschillende persen gedrukt. Het drukken begon op het rasterdiepdruckgedeelte van de A-pers, maar toen een terugdraairol de geest gaf, moest worden overgeschakeld op de Andreotti rasterdiepdruckpers. Die nam ongeveer 2/3 van de productie voor zijn rekening. Alle zegels zijn geperforeerd met een aparte perforator, die geen deel uitmaakte van de productielijn in de persen. Voorzover wij weten is het verschil niet te zien.

Amos Press Inc., thans eigenaar van Scotts Uitgeverij, stroopt de mouwen op om na het opvijzelen van de Catalogus wat te gaan doen aan de Scott Albums. Een aantal daarvan was alleen "antiquarisch" voor veel geld nog te krijgen. Die achterstand gaat Amos inhalen. Het "U.S. Postal Card Album" b.v. komt weer op de markt. En ook een nieuw Album: "U.S. Trust Territories". In die nieuwe uitgaven staat bij elk vakje het Scottnummer van de zegel, die er in hoort. Een kind kan zo de was doen. En alle aanvullingsbladen komen voortaan zo zeker als wat op tijd uit. Nog even en U kunt Uw verzameling rustig door Uw personal home-computer laten verzorgen. Stamp Collecting made easy.....

Het onrustig optreden van de aardbodem in de laatste tijd doet terugdenken aan de verwoestende aardbeving die San Francisco trof op 18 april 1906, 's ochtends rond 5 uur. Springende gasleidingen en brekende elektrische bedrading leidden tot een geweldige brand, die drie dagen duurde en waaraan ook het hoofdpstkantoor ten offer viel. Al gauw was er op de bijkantoren geen zegel meer te krijgen en toen kondigde Washington een amnestie af op de verplichte frankering. Een paar dagen lang mochten de inwoners brieven posten zonder zegel. Deze aardbevingsbrieven zijn natuurlijk schaars. Een aantal ervan draagt het stempel "San Francisco, Cal., Presidio Sta". Er werd geen strafport voor geheven, behalve - voorzover bekend - in één geval: Philadelphia was blijkbaar niet op de hoogte van deze maatregel en plakte een portzegel van 2 cent op zo'n brief.

.....
De postzegelwereld een mannenzaak? Beslist niet! In de USA is thans een vrouw "Deputy Postmaster General", de op één na hoogste postautoriteit. Jackie A. Strange heet ze en zij had al een mooie staat van dienst vóór ze de hoogste post ging bekleden, die ooit bij dit Departement door een vrouw werd ingenomen. In 1982 stond ze al in de "World's Who's Who of Women", met de erenaam "Distinguished American Penwoman".

.....
Eind vorig jaar maakte de USPS in New York, Boston, Chicago en Washington DC een begin met zijn IPSAM-project: "International Pre-sort Air Mail". De internationale luchtpost van verzenders van gemiddeld minstens 500 stukken per dag wordt versneld behandeld als die gesorteerd naar land van bestemming en gebundeld wordt aangeboden. Het is een proefom na te gaan of hiervoor een verlaagd tarief kan worden ingevoerd.